

[Tove Nielsen.]

netop den uddannelse, de ønsker, men en anden. Derfor er der behov for, at vi hurtigt træffer de fornødne beslutninger med hensyn til totaldimensioneringen, men en forudsætning herfor er, at vi i lighed med for lægeuddannelsen får detaljerede redegørelser og behovsanalyser inden for de enkelte uddannelser.

Ministeren har nævnt 20.000 som den totale ramme for tilgangen af studerende pr. år. Jeg mener nok, vi skal se lidt nærmere på dette tal, om det ikke ud fra de oplysninger, vi får om de enkelte uddannelser, ligger i overkanten af det forsvarlige, selv om jeg udmærket ved, at vi sidste år talte om procenter i stedet for tal på nuværende tidspunkt.

Venstre advarer imod den tankegang, at kun uddannelser, hvor antallet af færdiguddannede vil stige med mere end 4 pct. om året, kan betragtes som såkaldt truede uddannelser. Problemet er nemlig i sig selv ikke alene stigningsprocenten, men muligheden for at få beskæftigelse, og her ved vi jo, at visse uddannelser, som har under 4 pct.s stigning, kan være akkurat lige så truede, måske mere truede rent beskæftigelsesmæssigt. Derfor ønsker venstre, idet vi henviser til redegørelsen til undervisningsudvalget af den 16. august 1974, på samme måde at få materiale for de uddannelser, hvor vi allerede nu ved, at der er eller meget hurtigt vil blive overproduktion. Det materiale, som vi efterlyste på Marienborgmødet den 23. september i år, må vi også have frem så hurtigt som muligt, så beslutningerne kan træde i kraft fra 1976.

Jeg skal ikke i detaljer gå ind på de andre problemstillinger, som så afgjort hører med til helheden omkring de videregående uddannelser, men jeg skal pege på, at en forbedret studie- og erhvervsvejledning er nødvendig, og at det er nødvendigt med en udbygning af korte uddannelser, som danner alternativet til de lange, videregående uddannelser, og at det som sagt er nødvendigt med en struktururolægning af uddannelsernes indhold, også med kortere studietider og muligheder for at få lavet uddannelserne på forskellige trin. Når jeg ikke i detaljer går ind i dette, er årsagen den, at jeg kan henviser til, hvad venstregeringen har lagt frem herom.

Til slut vil jeg sige, at hvis der skal ske udbygning af institutioner, kan venstre fuldt ud tilslutte sig ministerens tanker om, at det først og fremmest må ske vest for Store Bælt. I øvrigt vil jeg da gerne understrege, at venstre også inden for andre uddannelser fortsat står fast på spredning og ikke på koncentration.

Halygaard (FP):

I betragtning af de milliardbeløb, der af skatteydermidler anvendes inden for hele uddannelsessektoren, må det være folketingets pligt og ansvar at overvåge, at disse midler anvendes bedst muligt.

Desværre må man erkende i dag, at den uddannelsespolitik, der i de sidste 10-15 år er ført, har været forfejlet. Den første fejl, der er begået, er, at man har givet unge, børn og deres forældre det indtryk, at det eneste saliggørende i denne tilværelse var en boglig uddannelse. Man har med alle midler i folkeskolen presset børnene ind i en realafdeling, uanset om de havde lyst og evner, og fortsat har man, uden at tænke på hvad samfundet havde behov for og midler til, åbnet for fri adgang til både vore gymnasier og højere uddannelsesinstitutioner. Man har leflet for de boglige uddannelser i en sådan grad, at man ikke blot har vildledt de unge, og man har gjort dem en bjørnetjeneste ved at lokke dem ind i et uddannelsesforløb, hvor de ikke hører hjemme, men man har også gjort samfundet en dårlig tjeneste ved i de senere år i stor udstrækning at fratage produktionshvervene en alt for stor del af arbejdskraften.

I takt med en forfejlet uddannelses- og socialpolitik har man opbygget et offentligt administrationsapparat og serviceorgan, som Danmark slet ikke har råd til, og som lægger beslag på en alt for stor del af det eneste råstof, vi stort set har, nemlig vores arbejdskraft. Selv politikere har glemt, at alt, hvad Danmark kan yde til uddannelse og sociale serviceydelser, er afhængigt af, hvad Danmark producerer.

Uddannelsesprognoserne viser tydeligt, at der ikke er noget fornuftigt forhold mellem antallet af uddannede og samfundsbehovet. Jeg kan give et eksempel med hensyn til børnepædagogerne og pædagogerne i det hele taget. Det var jo på et vist tidspunkt et modefag at blive pædagog, og derfor var